

«Халқ сўзи»га ўқигач

Мен «Халқ сўзининг» 1441 йил ражаб 14-кунги сони саҳифасида геология-минерология фанлари доктори Хайрулла Раҳматуллоевнинг «Сиргу синоат» руқинадаги «Ойбекиннинг мотам маросимида улуг Алишер Навоий руқи» сарлаҳи хаёлимда йиғирма уч йил кўрган бир ҳодисани баён этмоқчи бўлдим:

1988 йил 1 июль. Дирминаннинг олдатири саратони.

«Совет Ўзбекистони» рўномасида котиблик қиларди. Уюшмага тушдан кейин яёв бориб, тўққиз бўлимнинг «маҳсулотларини» кўриб, қўлдан келганга таҳрир қилиб, дарф теарувчиларга тушириб юбораман. Инқилоб хибобнагаи университет олдида элимизнинг энг севимли адиби Мусо Тошмухаммад ўғли Ойбекиннинг қазо қилганликларини ашитдим.

Тирикчилик ташвишлари

ТАЛОН БОР, ШАКАР ЙЎҚ

Мамлакатга Юриј Андропова рақбарлик қилган пайтда савдодаги устамолларни туғула босмади. Дўконга кирсама сотушни таннишим пештахтага энгишиб, кўлоғимга шипширдиган: — Ҳар ҳолда Брежнев бағри кенг, истарсан иссиқ, хотиляти рақбар эди. Хозиргинининг мақсади бошқа... — Андропова тартиб ўрнатгани яхши эмасми? — Ҳе, ўргилдим бунақа тартибдан. Афсуски, савдода тартиб ўрнатилиш учун бошланган савхотли шининг умри унинг ташаббускори умрида қисқа бўлди. Брежнев даврини кўрсатган устамоллар бугунги кунда юлчиштириб олинди. Уларнинг ошмиги олчи, «Қай, баране топулар, нима қилмаслариз ўзи», дейдиган бирон бир идораю, инсонининг тайини йўқ.

[Давоим. Боши ўтган сонда.]

Мен ишонманки, Акбар ажулда келтирган илохий дин ўзининг падаркалони Бобур Мирзо қаршлари, сийсий-ижтимоий философиясида келиб чиққан. Бугун биз Бобурнинг шахсини, унинг кўпқиррали ва эзидатли ҳаётини, асарларини ҳар жиҳатдан чуқурроқ ўрганишимиз керак. «Бобурномада» ана шу фазилатлар, қаршлар ва кечималар баён этилган. Уни астойдил таҳлил қилмоғимиз керак.

ден фойдаланяпмизми! Йўқ! Ҳақиқи овурилки дошимадиларнинг фикрларини пеш қилиб келдик. Инглиз палочини, олонмияли палочини тарбия ҳақида шундай деган, деб мактабди. Биз Жомий фарзандига қандай наҳидат қилдик, демалдик. Вақолачки, Абдураҳмон Жомий наҳидатларининг ўзи улкан педагогика. Шарнома педагогика! Урта Осиё учун, хурсон-заминалар учун замидаги сўзи бор, Саъдийнинг наҳидатлари бор. Деҳлавийнинг улғи бор. Булар бизнинг муаллимларимиз эдилар. Биз бу назарияларга ҳам маънавий, ҳам руҳий қизиқдик. Ишонманки, ўз кети-бобларининг назариясига ақилласик, тарак кийтишимиз хозирдаги ўн баравар олдин кетарди. Айтишимиз мумкин, улгар Кант маънавийликни тушунамасдилар деб. Галингиз тўғри. Бироқ улгар бугунги жаҳон фанининг асосчилари эдилар. Агар Хоразий бўлмаганда, бугун компьютер ҳам бўлмади балки. Энди компьютернинг фардан сотиб олаемиз. Агар биз Жомийнинг ўрганишаси, Хоразийнинг билмасаси, бу компьютерларнинг олдинги синга синдиришимиз керак. Авлодларини ўз анъаналаримиз, бой маданиятимиз, тарихий-журғорий эҳтиёж нуқтаи назаридан воқге етказиш лозим. Компьютерни эса кейинроқ келтирсак ҳам бўлаверарди.

Шуни маъмурият билан айтганимиз, афшон ўз

Узбекистон Телевидение ва радиоташкироти давлат комитетининг бўлим мудири.

Қалам учуда алам

МУАҚҚИЛАТ ТУЛҒОҒИ

«Халқ сўзи»га ўқигач... «Рўзгори бор қарғашар...» Тобутшлар Маркс кўчаси бурнишга етганда мендан уч-тўрт қадам олдин бораётган, бошига марфили қалпоқ кийган, эгнида калта энгли кўйлак, урта бўйли, орди киши ўнганга чиқиб, тўздан чиқиб, ортада қолди. Қаншаридики қалин кўзойнагини тўғридаб, атлас кўйлак кийган нозик қиз билан Маркс кўчасига бурлиб кетди.

Иброқим НОРМАТ, Узбекистон Телевидение ва радиоташкироти давлат комитетининг бўлим мудири.

